

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 21.9.2005

KOM(2005) 438 v konečnom znení

2005/0182 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o uchovávaní údajov spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejných
elektronických komunikačných služieb a zmene a doplnení smernice 2002/58/ES**

(predložená Komisiou)

{SEK(2005) 1131}

ODÔVODNENIE

1. KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Občania v čoraz väčšej miere realizujú svoje denné aktivity a transakcie za použitia elektronických komunikačných sietí a služieb. Tieto komunikácie generujú „prevádzkové údaje“ alebo „miestne údaje“, kam napríklad patria podrobné údaje o polohe volajúceho, volanom čísle, čase a trvaní hovoru. V kombinácii s údajmi umožňujúcimi identifikáciu účastníka alebo užívateľa služby je dostupnosť takýchto prevádzkových dát dôležitá na účely spojené s presadzovaním práva a bezpečnosťou, ako napríklad na predchádzanie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie závažných trestných činov ako terorizmus a organizovaný zločin.

V súvislosti so zmenami v obchodných modeloch alebo ponukách služieb, ako napríklad nárast paušálnych taríf, predplatených a bezplatných elektronických komunikačných služieb, nemusia byť prevádzkové údaje vždy ukladané všetkými operátormi v rovnakom rozsahu ako v posledných rokoch, čo závisí aj od služieb, ktoré ponúkajú. Tento trend je ďalej posilňovaný súčasnými ponukami komunikačných služieb prenosu hlasu prostredníctvom dátových sietí („Voice over IP“) a dokonca aj paušálnych služieb pre komunikácie prostredníctvom pevných telefónnych liniek. V rámci takejto konštrukcie už operátori nepotrebujú ukladať prevádzkové údaje na fakturačné účely. Ak sa prevádzkové údaje neukladajú na fakturačné alebo iné obchodné účely, nebudú k dispozícii verejným orgánom v prípadoch, keď existujú zákonné dôvody na prístup k údajom. Inými slovami, tieto trendy sťažujú plnenie povinností verejných orgánov pri prevencii a boji proti organizovanému zločinu a terorizmu a uľahčujú delikventom ich komunikáciu, ktorú títo môžu medzi sebou uskutočňovať bez obavy, že ich komunikačné údaje môžu byť použité orgánmi presadzovania práva na prekáženie ich činnosti.

V súčasnosti vzniká naliehavá potreba prijať na úrovni EÚ harmonizované ustanovenia, ktoré by sa danému problému venovali. Niektoré členské štáty už prijali alebo plánujú prijať vnútroštátne opatrenia ustanovujúce niektorým alebo všetkým operátorom povinnosť uchovávať určité druhy údajov na ich prípadné použitie na vyššie uvedené účely. Rozdiely v právnych, regulačných a technických ustanoveniach v členských štátoch o uchovávaní prevádzkových údajov predstavujú prekážku vnútorného trhu elektronických komunikácií, pretože poskytovatelia služieb čelia rozdielnym požiadavkám čo do druhov údajov, ktoré sa majú uchovávať a podmienok uchovávania. Preto by sa tieto ustanovenia mali ďalej harmonizovať v súlade s článkom 14 Zmluvy o ES.

- **Celkový kontext**

Nevyhnutná potreba mať na úrovni EÚ predpisy, ktoré by zaručovali dostupnosť prevádzkových údajov na protiteroristické účely v rámci všetkých 25 členských štátov, bola potvrdená Európskou radou v jej vyhlásení o boji proti terorizmu z 25. marca 2004. Po teroristických útokoch v Madride Európska rada dala Rade pokyn zvážiť „návrhy na stanovenie pravidiel uchovávania údajov o komunikačnej prevádzke prevádzkovateľmi služieb“ s cieľom ich prijatia v priebehu roku 2005.

Priorita, ktorá bola priznaná prijatiu príslušného právneho nástroja na úpravu tejto problematiky bola nedávno potvrdená aj v záveroch Európskej rady zo 16. – 17. júna a mimoriadnou schôdzkou Rady pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti (SVZ) 13. júla 2005 po teroristických útokoch v Londýne.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Smernica 2002/58/ES o súkromí a elektronických komunikáciách prostredníctvom článkov 6 a 9 uvádza do súladu predpisy o ochrane osobných údajov, ktoré sa vzťahujú na spracovanie prevádzkových a miestnych údajov generovaných pri použití elektronických komunikačných služieb. Takéto údaje sa musia vymazať alebo sa musí zabezpečiť ich anonymnosť, ak už nie sú naďalej potrebné na účely prenosu, s výnimkou údajov potrebných na fakturáciu alebo pre platby za prepojenie. V prípade súhlasu môžu byť niektoré údaje takisto spracované na marketingové účely a na poskytovanie služieb s pridanou hodnotou. Článok 15 ods. 1 ustanovuje, že členské štáty môžu obmedziť (popri iných) rozsah článkov 5, 6 a 9, ak takéto obmedzenia predstavujú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenia na zabezpečenie národnej bezpečnosti, obrany, verejnej bezpečnosti a na predchádzanie, vyšetrowanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov.

- **Súlad s inými politikami a cieľmi Únie**

Návrh je v súlade s právom Spoločenstva a s Chartou základných práv. Hoci je zrejmé, že navrhovaná smernica bude mať vplyv na právo na súkromie občanov zaručené článkom 7 Charty a na právo na ochranu osobných údajov garantované jej článkom 8, zásahy do týchto práv sú odôvodnené v súlade s článkom 52 Charty. Presnejšie povedané, obmedzenia predmetných práv obsiahnuté v tomto návrhu sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie všeobecne uznávaných cieľov – na predchádzanie a boj proti zločinu a terorizmu.

Vplyvy tohto návrhu na súkromný život občanov sa okrem toho minimalizujú v prvom rade prostredníctvom jasného stanovenia účelu, na ktorý sa uchovávané údaje môžu použiť, ďalej prostredníctvom úzkeho vymedzenia kategórií údajov, ktoré sa majú uchovávať a napokon aj prostredníctvom obmedzenia lehoty uchovávania. Ďalšou dôležitou bezpečnostnou poistkou je to, že smernica sa nevzťahuje na obsah komunikácií – to by totiž znamenalo zachytávanie telekomunikácií, čo je mimo sféry tohto právneho nástroja.

Na spracovanie osobných údajov uchovávaných poskytovateľmi služieb a sietí podľa ustanovení tejto smernice sa vzťahujú všeobecné a osobitné ustanovenia o ochrane osobných údajov smernice 95/46/ES a smernice 2002/58/ES – čo v praxi znamená, že ďalšie osobitné ustanovenia upravujúce všeobecné zásady ochrany údajov a bezpečnosť údajov nie sú potrebné. Takisto to znamená, že spracovanie takýchto údajov bude pod plným dohľadom orgánov ochrany údajov zriadených vo všetkých členských štátoch.

2. KONZULTÁCIE S DOTKNUTÝMI STRANAMI A ZHODNOTENIE VPLYVU

• Konzultácie s dotknutými stranami

Použité metódy konzultácie, hlavné cieľové sektory a všeobecný profil respondentov

Počnúc stretnutiami Fóra o počítačovej kriminalite (Cybercrime Forum) v roku 2001 bola problematika uchovávaní prevádzkových údajov predmetom konzultácií so zástupcami orgánov presadzovania práva, priemyslom elektronických komunikácií a odborníkmi na ochranu údajov.

Dňa 14. júna 2004 sa pod záštitou Fóra na prevenciu organizovaného zločinu uskutočnil okrúhly stôl *ad hoc*, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia orgánov presadzovania práva, priemyslu a organizácií na ochranu údajov. Dňa 30. júla 2004 Generálne riaditeľstvo INFSO a Generálne riaditeľstvo JLS predložili spoločný konzultačný dokument o uchovávaní prevádzkových údajov, ako prípravu na verejný seminár venovaný tejto problematike, ktorý sa uskutočnil 21. septembra 2004. Odpoveďou na tento spoločný konzultačný dokument boli príspevky a reakcie z rôznych strán – predovšetkým z oblasti priemyslu a zo združení pre občianske práva. Verejný seminár, ktorý sa uskutočnil 21. septembra, poskytol Komisii ďalšie informácie.

V rámci prípravy tohto návrhu Komisia takisto čerpala zo širokej verejnej diskusie o tejto problematike a z diskusie v Európskom parlamente.

Zhrnutie odpovedí a spôsobu ich zohľadnenia

Konzultácia potvrdila, že uchovávanie údajov o komunikačnej prevádzke je dôležitým nástrojom orgánov presadzovania práva na predchádzanie a boj proti zločinu a terorizmu. Orgány presadzovania práva uviedli, že na ich účely by lehoty uchovávaní mali byť čo najdlhšie a mali by zahŕňať čo najviac údajov. Staršie prevádzkové údaje sú na pravidelnom základe potrebné predovšetkým v rámci zložitých vyšetrovaní závažnej trestnej činnosti, ktorých uzavretie môže trvať niekoľko rokov. Ako príklad bolo uvedených viacero prípadov, v ktorých sa tieto údaje ukázali ako nevyhnutné pri vyšetrovaní trestnej činnosti a najmä takých zločinov, ako sú násilné útoky resp. vraždy.

Zástupcovia európskych organizácií, ktoré zastupujú telekomunikačný priemysel a priemysel v oblasti internetu a aj jednotlivé spoločnosti z odvetvia elektronických komunikácií namietali, že hoci sú ochotní spolupracovať s orgánmi presadzovania práva a aj tak robia, dlhé lehoty uchovávaní by mali za následok značné náklady a že zálohovanie dát by malo postačovať. V každom prípade však žiadali lehoty uchovávaní nie dlhšie ako šesť mesiacov, keďže veľké množstvo údajov požadovaných orgánmi presadzovania práva nie je staršie ako šesť mesiacov, a žiadali aj mechanizmy kompenzácie za dodatočne vzniknuté náklady.

Zástupcovia orgánov ochrany údajov a združení pre občianske práva argumentovali, že uchovávanie údajov je zásah do súkromného života občanov a z toho dôvodu by mali byť lehoty uchovávaní pokiaľ možno čo najkratšie. Vo všeobecnej rovine vyslovili pochybnosti, či lehoty uchovávaní dlhšie ako šesť mesiacov možno

považovať za súladné s proporčionalitou. Takisto vyjadrili obavy v súvislosti s účelom a cieľmi uchovávaní – tieto by sa mali jasnejšie špecifikovať.

Prekladaný návrh predstavuje vyvážený prístup a spočíva na priloženom zhodnotení vplyvu. Lehota uchovávaní v trvaní jedného roka pre prevádzkové údaje z mobilného telefonovania a telefonovania cez pevné linky a lehota uchovávaní v trvaní šiestich mesiacov pre prevádzkové údaje súvisiace s použitím internetu uspokojí najdôležitejšie potreby orgánov presadzovania práva a zároveň minimalizuje súvisiace náklady priemyselnej sféry a zasahovanie do súkromného života občanov. Lehota uchovávaní v trvaní šiestich mesiacov pre všetky údaje by bola príliš krátka, a to z toho dôvodu, že hoci sa veľká časť žiadostí orgánov presadzovania práva týka údajov nie starších ako šesť mesiacov, údaje staršie ako šesť mesiacov sú vo všeobecnosti žiadané v súvislosti s najzávažnejšími trestnými činmi ako terorizmus, organizovaný zločin alebo zabitie.

- **Zber a využitie odborných znalostí**

Externé odborné znalosti neboli potrebné.

- **Zhodnotenie vplyvu**

Boli zvážené rôzne alternatívy. V roku 2002 Rada vyzvala na dialóg na národnej úrovni a úrovni EÚ zameraný na hľadanie riešení súvisiacich s problematikou uchovávaní prevádzkových údajov, ktoré by naplnili potrebu nájsť účinný prostriedok na predchádzanie, odhaľovanie, vyšetrowanie a stíhanie trestných činov a súčasne aj potrebu chrániť základné práva a slobody fyzických osôb a predovšetkým ich právo na súkromie, ochranu údajov a listové tajomstvo. Hoci boli verejné konzultácie a diskusie o tejto problematike široké a ich súčasťou boli aj diskusie v Európskom parlamente, nevyplynuli z nich žiadne spoločné riešenia.

Ak by v oblasti uchovávaní údajov nedošlo k prevzatíu iniciatívy, znamenalo by to pretrvávajúce súčasnej neucelenej úpravy uchovávaní údajov. Koncepcia tzv. mäkkého, t. j. nevynútiteľného práva bola odmietnutá, pretože neposkytuje potrebný stupeň právnej istoty. V oblasti uchovávaní údajov neprichádzala do úvahy ani iniciatíva v rámci tretieho piliera, keďže takéto riešenie by bolo v rozpore so súčasným právom Spoločenstva. Výzva na legislatívnu cestu zaznela aj od Európskej rady v jej vyhlásení o boji proti terorizmu.

Návrh smernice je možnosťou, ktorá zabezpečí na vnútornom trhu potrebný stupeň súladu. V porovnaní s nariadením necháva členským štátom v tejto citlivej oblasti v rámci implementácie určitý manévrovací priestor. Nariadenie by bolo príliš rigidným riešením, a to najmä vzhľadom na rozdiely v technických konštrukciách, ktoré používajú rôzni operátori v jednotlivých krajinách. Smernica poskytne členským štátom dostatočný priestor na zohľadnenie vnútroštátnych limitácií. V každom prípade však platí, že súčasný stav nie je naďalej udržateľný, vzhľadom na prekážky, ktoré slobodnému poskytovaniu služieb spôsobujú rozdiely v národných právnych úpravách tejto oblasti. Voľba tohto právneho nástroja a konkrétneho právneho základu v podobe článku 95 Zmluvy o ES vyplynula aj z právnej analýzy obsiahnutej v pracovnom dokumente útvarov Komisie SEK (2005) 420 z 22. marca 2005. Komisia vykonala zhodnotenie vplyvu a správa je k dispozícii na:

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaných opatrení**

Zámerom navrhovanej smernice je zosúladienie povinnosti poskytovateľov verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejnej komunikačnej siete uchovávať určité prevádzkové údaje, aby tieto mohli byť poskytnuté príslušným orgánom členských štátov na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania závažných trestných činov ako terorizmu a organizovaný zločin.

- **Právny základ**

Článok 95 Zmluvy o ES.

- **Zásada subsidiarity**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje v prípade, ak návrh nespadá do výlučnej pôsobnosti Spoločenstva.

Členské štáty nemôžu dostatočne dosiahnuť ciele tohto návrhu z nasledujúcich dôvodov.

Zosúladienie lehôt uchovávania prevádzkových údajov sa nedá uskutočniť členskými štátmi samotnými. Opatrenie EÚ, na ktoré vyzývala Európska rada, zabezpečí uchovávanie prevádzkových údajov v rámci celej Európskej únie a ich dostupnosť pre orgány presadzovania práva.

Keďže účinnosť vyšetrovacích konaní orgánov presadzovania práva do vysokej miery závisí na medzinárodnej spolupráci a keďže rozdiely v opatreniach zvolených na národnej úrovni majú negatívne účinky na trh elektronických komunikácií, predstavuje celoeurópske zosúladienie systémov uchovávania prevádzkových údajov politicky najvhodnejšiu alternatívu. Zásada refundácie nákladov umožní vytvoriť rovnaké podmienky pre poskytovateľov elektronických komunikácií na vnútornom trhu.

Opatrenie Spoločenstva lepšie dosiahne ciele návrhu z nasledujúcich dôvodov.

Opatrenie na úrovni EÚ lepšie dosiahne ciele návrhu tým, že zabezpečí uchovávanie prevádzkových údajov na celom území Európskej únie a ich dostupnosť pre orgány presadzovania práva za rovnakých podmienok. Toto bude takisto znamenať prínos pre priemysel elektronických komunikácií a najmä pre spoločnosti, ktoré ponúkajú služby vo viacerých členských štátoch, pretože im to umožní štandardizáciu technológie.

Kvalitatívnym ukazovateľom preukazujúcim, že predmetný cieľ možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, je účinnosť orgánov presadzovania práva pri predchádzaní a boji proti zločinu a terorizmu predovšetkým v prípadoch organizovanej trestnej činnosti a terorizmu s často nadnárodným charakterom.

Návrh sa obmedzuje iba na to, čo nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty a kde Únia dokáže dosiahnuť viac. Deje sa tak obmedzením rozsahu povinností uchovávanía uložených poskytovateľom elektronických komunikačných služieb alebo verejne dostupnej komunikačnej siete. Návrh necháva možnosť určiť, ktoré orgány by mali mať prístup k uchovávaným údajom a za akých podmienok, členským štátom. Prístup a výmena informácií medzi príslušnými orgánmi presadzovania práva nepatria do pôsobnosti Zmluvy o ES.

V tejto súvislosti treba uviesť, že Komisia v súčasnosti podľa Zmluvy o Európskej únii pripravuje návrhy právnych predpisov, ktoré sa týkajú zásady dostupnosti informácií na účely presadzovania práva a stanovenia zásad ochrany údajov v rámci tretieho piliera. Ďalej treba poukázať na skutočnosť, že podľa tejto smernice k „uchovávaným údajom“ nemožno poskytnúť prístup na iný účel ako na presadzovanie práva, t. j. že podľa nej k uchovávaným údajom nemajú prístup poskytovatelia elektronických komunikačných služieb.

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

• Princíp proporcionality

Keďže účinky návrhu na občanov a priemysel boli obmedzené v maximálnej možnej miere, návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Treba pripomenúť, že prekladaný nástroj sa zaoberá len prevádzkovými údajmi, ktoré spracúvajú poskytovatelia elektronických komunikácií. Obsah elektronických komunikácií je vylúčený z pôsobnosti tejto smernice.

Rešpektovanie základných práv a slobôd a predovšetkým práva na život a striktné limitovanie zásahov do súkromia boli kľúčové faktory na nájdenie čo najvhodnejšej rovnováhy medzi všetkými záujmami, ktoré sú prítomné a tvoria kontext – napr. záujmy sociálne, hospodárske, bezpečnostné a záujmy súvisiace s ochranou súkromia.

Predkladaný návrh smernice preto otázky proporcionality zohľadňuje, a to predovšetkým v rámci navrhovaných lehôt uchovávanía, rozlišovaním medzi údajmi pochádzajúcimi z telefonickej a internetovej komunikácie, úzkym vymedzením kategórií údajov, ktoré sa majú uchovávať a aj v rámci systému refundácie nákladov. Návrh predovšetkým úzko striktno ohraničuje účely, na ktoré je možné orgánom presadzovania práva uchovávané údaje poskytnúť. Na uchovávané údaje sa budú plne vzťahovať právne predpisy o ochrane údajov a účinky na individuálne práva a hospodárske subjekty sú obmedzené tým, že sa vymedzil len úzky súbor prevádzkových údajov, ktoré treba uchovávať. Kratšia lehota uchovávanía prevádzkových údajov vygenerovaných pri použití internetu v porovnaní s prevádzkovými údajmi vygenerovanými telefonovaním prostredníctvom „štandardných“ mobilných telefónov a pevných liniek berie do úvahy súčasné obchodné zvyklosti tým, že podstatne znižuje objem údajov, ktoré treba uchovávať.

Finančná a administratívna záťaž národných vlád, podnikateľských subjektov a občanov bola obmedzená niekoľkými spôsobmi. Po prvé, smernica zabezpečí zosúladenie, čím sa znížia náklady poskytovateľov elektronických komunikačných služieb alebo verejnej komunikačnej siete na dosiahnutie súladu s predpismi. Po druhé, náklady boli minimalizované prostredníctvom striktného obmedzenia lehôt

uchovávaní a súborov údajov, ktoré treba uchovávať. Vzhľadom na význam opatrenia pre predchádzanie a boj proti zločinu a terorizmu je možné považovať dodatočné náklady, ktoré budú znášať členské štáty následkom zavedenia refundácie nákladov, za súladné so zásadou proporcionality (pozri zhodnotenie vplyvu).

Takisto treba zdôrazniť, že táto smernica nijako neprejudikuje možnosť členských štátov žiadať špecifické opatrenia na zálohovanie údajov napríklad v prípade, keď už bola identifikovaná podozrivá osoba alebo zločinecká organizácia, alebo v prípade takých špecifických udalostí, ako sú teroristické útoky.

- **Výber nástrojov**

Navrhované nástroje: smernica.

Iné prostriedky by neboli primerané z nasledujúcich dôvodov.

Otázkou správneho právneho základu návrhu o uchovávaní prevádzkových údajov sa pred nedávnom zaoberal pracovný dokument útvarov Komisie. Stručne zhrnuté, v tomto pracovnom dokumente je vyjadrené stanovisko, že problematikou uchovávaní prevádzkových údajov sa už zaoberali predchádzajúce právne nástroje založené na právnom základe prvého piliera, ako napríklad vyššie spomínaná smernica 2002/58/ES a smernica 95/46/ES. Analýza ďalej uvádza, že táto otázka nebola viac zosúladená v smernici 2002/58/ES len z toho dôvodu, že sa nepodarilo dosiahnuť politickú dohodu o konkrétnej dĺžke uchovávaní, a napokon končí záverom, že preto akýkoľvek ďalší právny nástroj o uchovávaní prevádzkových údajov musí byť (na rozdiel od opatrenia regulujúceho výmenu takýchto údajov a prístup orgánov presadzovania práva k nim) takisto založený na právnom základe prvého piliera. Táto logika je v súlade s článkom 47 Zmluvy o Európskej únii, ktorý upravuje vzťah medzi Zmluvou o Európskej únii a Zmluvou o ES takým spôsobom, že žiaden právny nástroj prijatý podľa Zmluvy o Európskej únii sa nesmie dotknúť právneho rámca prijatého podľa Zmluvy o ES.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá nijaký vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5. DODATOČNÉ INFORMÁCIE

- **Preskúmanie/revízia/doložka o platnosti**

Návrh obsahuje ustanovenie o preskúmaní. Komisii bude v jej preskúmaní napomáhať platforma pre uchovávanie údajov, ktorej vytvorenie sa predpokladá. Takáto skupina by mohla pozostávať z technických odborníkov na elektronické komunikácie a zástupcov orgánov presadzovania práva a orgánov ochrany údajov.

- **Korelačná tabuľka**

Členské štáty sú povinné informovať Komisiu o znení vnútroštátnych ustanovení transponujúcich smernicu, ako aj o znení korelačnej tabuľky medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o uchovávaní údajov spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejných elektronických komunikačných služieb a zmene a doplnení smernice 2002/58/ES

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie¹,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy,

Keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov⁴ od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili práva a slobody fyzických osôb pri spracovávaní osobných údajov a najmä ich právo na súkromie, aby bol zabezpečený voľný obeh osobných údajov v Spoločenstve.
- (2) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií⁵ transformovala princípy stanovené v smernici 95/46/ES do špecifických pravidiel pre sektor elektronických komunikácií.
- (3) Články 5, 6 a 9 smernice 2002/58/ES stanovujú pravidlá, ktoré sa uplatňujú na spracovanie prevádzkových a miestnych údajov generovaných pri použití elektronických komunikačných služieb vykonávané poskytovateľmi sietí a služieb. Takéto údaje sa musia vymazať alebo sa musí zabezpečiť ich anonymnosť, ak už nie sú naďalej potrebné na účely prenosu komunikácie, s výnimkou údajov potrebných na fakturáciu alebo pre platby za prepojenie. V prípade súhlasu môžu byť niektoré údaje takisto spracované na marketingové účely a na poskytovanie služieb s pridanou hodnotou.

¹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

² Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁴ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁵ Ú. v. ES L 201, 30.7.2002, s. 37.

- (4) Článok 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES stanovuje podmienky za ktorých môžu členské štáty obmedziť rozsah práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, článku 8 ods.1, 2, 3 a 4 a článku 9 tejto smernice. Takáto odchýlka musí byť v demokratickej spoločnosti nevyhnutná, vhodná a primeraná konkrétnemu účelu verejného poriadku, t. j. na zabezpečenie národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosti štátu), obrany, verejnej bezpečnosti alebo na predchádzanie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov alebo neoprávneného použitia elektronického komunikačného systému.
- (5) Viaceré členské štáty prijali právne predpisy stanovujúce poskytovateľom služieb povinnosť uchovávať údaje na predchádzanie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov. Ustanovenia právnych predpisov jednotlivých členských štátov sa značne líšia.
- (6) Právne a technické odlišnosti vo vnútroštátnych ustanoveniach o uchovávaní údajov na účel predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov sú prekážkou vnútorného trhu elektronických komunikácií. Poskytovatelia služieb čelia rozdielnym požiadavkám čo do druhov prevádzkových údajov, ktoré sa majú uchovávať, podmienok uchovávania a lehôt uchovávania.
- (7) Závery Rady pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti z 20. septembra 2001 vyzývajú k zabezpečeniu schopnosti orgánov presadzovania práva vyšetrovať trestné činy pri ktorých dochádza k použitiu elektronických komunikácií a schopnosti prijať proti páchatelom týchto zločinov právne opatrenia, za súčasného dosiahnutia rovnováhy medzi ochranou osobných údajov a potrebou orgánov presadzovania práva získať prístup k údajom na účely vyšetrovania trestných činov.
- (8) Závery Rady pre spravodlivosť a vnútorné záležitosti z 19. decembra 2002 zdôrazňujú, že v dôsledku značného nárastu možností elektronických komunikácií sú údaje o použití elektronických komunikácií mimoriadne dôležité a predstavujú významný prostriedok na predchádzanie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov a najmä významný nástroj na boj proti organizovanému zločinu.
- (9) Vyhlásenie o boji proti terorizmu prijaté Európskou radou 25. marca 2004 uložilo Rade zvážiť opatrenia stanovujúce pravidlá uchovávania údajov o komunikačnej prevádzke prevádzkovateľmi služieb.
- (10) Vyhlásenie prijaté na mimoriadnom neformálnom zasadnutí Rady 13. júla 2005 znovu zdôrazňuje potrebu prijatia opatrení súvisiacich s uchovávaním údajov o elektronickej komunikačnej prevádzke v najkratšom možnom čase.
- (11) Vzhľadom na to, že dôležitosť prevádzkových údajov pre predchádzanie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie závažných trestných činov ako terorizmu a organizovaný zločin sa preukázala výskumom a cez praktické skúsenosti vo viacerých členských štátoch, je potrebné zabezpečiť, aby sa údaje spracúvané poskytovateľmi elektronických komunikácií v rámci ponuky služieb elektronickej komunikácie alebo verejných komunikačných sietí po určitý čas uchovávali.
- (12) Kategórie informácií, ktoré treba uchovávať, vyjadrujú primeranú rovnováhu medzi prínosom pre predchádzanie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie príslušných závažných trestných činov a stupňom spôsobeného narušenia súkromia. Použitá lehota uchovávania v trvaní jedného roka, resp. lehota šiestich mesiacov – pri údajoch

súvisiacich s elektronickými komunikáciami uskutočnenými výlučne za použitia internetového protokolu – takisto napomáhajú dosiahnuť rovnováhu medzi všetkými prítomnými záujmami.

- (13) Vzhľadom na skutočnosť, že uchovávanie údajov spôsobuje poskytovateľom elektronických komunikácií značné dodatočné náklady, pričom prínos v rámci verejnej bezpečnosti má vplyv na spoločnosť vo všeobecnosti, je vhodné predvídať, že členské štáty refundujú preukázané dodatočné náklady, ktoré vznikli v súvislosti s plnením povinností uložených poskytovateľom elektronických komunikácií v dôsledku tejto smernice.
- (14) Technológie súvisiace s elektronickými komunikáciami sa rýchlo menia a vývoju môžu podliehať aj zákonné požiadavky príslušných orgánov. Komisia zamýšľa na účel poradenstva v týchto otázkach vytvoriť platformu pozostávajúcu zo zástupcov orgánov presadzovania práva, združení priemyslu elektronických komunikácií a orgánov ochrany údajov.
- (15) Treba pripomenúť, že na údaje uchovávané v súlade s touto smernicou sa plne vzťahujú smernica 95/46/ES a smernica 2002/58/ES. Podľa článku 30 ods. 1 písm. c) smernice 95/46/ES je potrebná konzultácia s „pracovnou skupinou zriadenou podľa článku 29“.
- (16) Je potrebné, aby členské štáty zákonodarne ustanovili opatrenia zabezpečujúce, že údaje uchovávané podľa tejto smernice sa poskytujú iba príslušným národným orgánom, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, a pri úplnom rešpektovaní základných práv dotknutých osôb. Takéto opatrenia obsahujú predovšetkým primerané podmienky, limity a bezpečnostné poistky zabezpečujúce, že uchovávané údaje sú poskytované v súlade so základnými právami zaručenými predovšetkým Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- (17) Opatrenia nevyhnutné pre implementáciu tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁶.
- (18) Ciele opatrenia, ktoré sa má prijať, menovite zosúladenie povinnosti poskytovateľov uchovávať určité údaje a zabezpečenie dostupnosti týchto údajov na účel predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania závažných trestných činov ako terorizmu a organizovaný zločin, nemôžu byť dostatočne dosiahnuté členskými štátmi samotnými, a z dôvodu rozsahu a účinkov opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva. Spoločenstvo môže z tohoto dôvodu prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy. V súlade s princípom proporcionality, ako je stanovený v uvedenom článku, táto smernica neprekračuje rámec potrebný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (19) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým Chartou základných práv Európskej únie. Táto smernica sa spolu so smernicou 2002/58/ES usiluje o zabezpečenie úplného dodržiavania základného práva

⁶ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

na rešpektovanie súkromného života a komunikácie občanov a základného práva na ochranu osobných údajov (články 7 a 8 Charty),

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy a pôsobnosť

1. Cieľom tejto smernice je zosúladienie ustanovení členských štátov o povinnostiach poskytovateľov verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejnej komunikačnej siete v súvislosti so spracovávaním a uchovávaním určitých údajov, aby sa zabezpečila dostupnosť týchto údajov na účel predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania závažných trestných činov ako terorizmu a organizovaný zločin.
2. Táto smernica sa vzťahuje na prevádzkové údaje a miestne údaje fyzických osôb a právnických osôb a na súvisiace údaje, ktoré sú potrebné na identifikáciu účastníka alebo registrovaného užívateľa. Nevzťahuje sa na obsah elektronických komunikácií a informácie vyžiadané pri použití elektronickej komunikačnej siete.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účel tejto smernice sa uplatnia vymedzenia pojmov obsiahnuté v smernici 95/46/ES, smernici 2002/21/ES⁷ a smernici 2002/58/ES.
2. Na účel tejto smernice:
 - a) „údaje“ znamenajú prevádzkové údaje a miestne údaje, ako aj súvisiace údaje, ktoré sú potrebné na identifikáciu účastníka alebo užívateľa.
 - b) „užívateľ“ znamená každú právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá používa verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu na súkromné účely alebo obchodné účely bez toho, aby si túto službu predplatila.

Článok 3

Povinnosť uchovávať údaje

1. Členské štáty odchylné od článkov 5, 6 a 9 smernice 2002/58/ES prijímú opatrenia, ktoré zabezpečia, aby sa v súlade s ustanoveniami tejto smernice v ich jurisdikcii uchovávali údaje v rámci procesu poskytovania komunikačných služieb generované alebo spracúvané poskytovateľmi verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejnej komunikačnej siete.
2. Členské štáty prijímú opatrenia, ktoré zabezpečia, že údaje uchovávané v súlade s touto smernicou sa poskytnú iba príslušným národným orgánom, iba v presne

⁷ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33.

stanovených prípadoch a iba v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, a to na účel predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania závažných trestných činov ako terorizmu a organizovaný zločin.

Článok 4 **Kategórie uchovávaných údajov**

Členské štáty zabezpečia, aby sa podľa tejto smernice uchovávali nasledovné kategórie údajov:

- (a) údaje potrebné na vysledovanie a identifikáciu zdroja komunikácie,
- (b) údaje potrebné na vysledovanie a identifikáciu destinácie komunikácie,
- (c) údaje potrebné na určenie dátumu, času a trvania komunikácie,
- (d) údaje potrebné na určenie typu komunikácie,
- (e) údaje potrebné na identifikáciu komunikačného zariadenia alebo deklarovaného komunikačného zariadenia,
- (f) údaje potrebné na určenie polohy mobilného komunikačného zariadenia.

V rámci vyššie uvedených kategórií údajov sa uchovávajú druhy údajov, ktoré sú uvedené v prílohe.

Článok 5 **Pozmenenie prílohy**

K pozmeneniu prílohy dochádza podľa potreby na pravidelnom základe, v súlade s postupom uvedeným v článku 6 ods. 2.

Článok 6 **Výbor**

1. Komisii pomáha výbor, ktorý je zložený z predstaviteľov členských štátov a ktorému predsedá zástupca Komisie.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.
3. Lehota uvedená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.

Článok 7 **Lehoty uchovávania**

Členské štáty zabezpečia, aby sa v článku 4 uvedené kategórie údajov uchovávali počas lehoty jedného roka odo dňa komunikácie, okrem údajov súvisiacich s elektronickými

komunikáciami uskutočnenými úplne alebo prevažne za použitia internetového protokolu, ktoré sa uchovávajú počas lehoty 6 mesiacov.

Článok 8 **Spôsob uchovávania údajov**

Členské štáty zabezpečia, aby sa údaje uchovávali v súlade s touto smernicou tak, aby sa mohli spolu s akýmikoľvek inými informáciami, ktoré s nimi súvisia a sú potrebné, postúpiť príslušným orgánom na požiadanie a bez zbytočného odkladu.

Článok 9 **Štatistika**

Členské štáty zabezpečia, aby sa štatistiky o uchovávaní údajov spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejných elektronických komunikačných služieb poskytli Európskej komisii raz ročne. Tieto štatistiky obsahujú:

- prípady v ktorých sa informácie príslušným orgánom poskytli v súlade s príslušnými právnymi predpismi členského štátu,
- čas, ktorý uplynul odo dňa uchovania údajov ku dňu, keď príslušný orgán o postúpenie údajov požiadal.
- prípady, v ktorých žiadosti o údaje nebolo možné vyhovieť.

Tieto štatistiky nesmú obsahovať osobné údaje.

Článok 10 **Náklady**

Členské štáty zabezpečia, aby sa poskytovateľom verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejnej komunikačnej siete refundovali preukázané dodatočné náklady, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinností uložených v dôsledku tejto smernice.

Článok 11 **Zmena a doplnenie smernice 2002/58/ES**

Do článku 15 smernice 2002/58/ES sa pridáva tento odsek 1a:

„1a. Odsek 1 sa nevzťahuje na povinnosti súvisiace s uchovávaním údajov na predchádzanie, vyšetrowanie, odhaľovanie a stíhanie závažných trestných činov ako terorizmu a organizovaný zločin, ktoré vyplývajú zo smernice 2005/.../ES. * * Ú. v. EÚ L č.Z“.

Článok 12 **Hodnotenie**

1. Najneskôr do troch rokov odo dňa uvedeného v článku 13 ods. 1 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade hodnotenie uplatňovania tejto smernice a jej účinkov na podnikateľské subjekty a spotrebiteľov, ktoré bude zohľadňovať štatistické prvky poskytnuté Komisii podľa článku 9, aby sa stanovilo, či je potrebné ustanovenia tejto smernice pozmeniť, najmä pokiaľ ide o lehoty uchovávania stanovené v článku 7.
2. Na tento účel Komisia zváži všetky pripomienky, ktoré jej poskytnú členské štáty alebo pracovná skupina na ochranu osôb pri spracovaní osobných údajov, zriadená článkom 29 smernice 95/46/ES.

Článok 13 **Transpozícia**

1. Členské štáty prijímú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s touto smernicou [najneskôr 15 mesiacov po jej prijatí]. Okamžite oznámia Komisii znenie týchto ustanovení a korelačnú tabuľku týchto ustanovení a tejto smernice.

Členské štáty pri úradnom uverejnení alebo priamo v prijatých ustanoveniach uvedú odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 14 **Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 15 **Adresáti**

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Európsky parlament
Predseda

Za Radu
predseda

PRÍLOHA

Druhy údajov, ktoré sa uchovávajú v rámci kategórií určených v článku 4 tejto smernice:

- a) Údaje potrebné na vysledovanie a identifikáciu zdroja komunikácie:
 - (1) Telefonické spojenie prostredníctvom pevnej siete:
 - (a) volajúce telefónne číslo,
 - (b) meno a adresa účastníka alebo registrovaného užívateľa.
 - (2) Mobilné telefonické spojenie:
 - (a) volajúce telefónne číslo,
 - (b) meno a adresa účastníka alebo registrovaného užívateľa.
 - (3) Internetový prístup, internetový e-mail a telefonovanie cez internet:
 - (a) dynamická alebo statická IP adresa, ktorú komunikácii prideliť poskytovateľ internetového prístupu,
 - (b) užívateľské meno zdroja komunikácie,
 - (c) označenie spojenia alebo telefónne číslo pridelené každej komunikácii, ktorá vstupuje do verejnej telefónnej siete,
 - (d) meno a adresa účastníka alebo registrovaného užívateľa, ktorému bola v čase komunikácie pridelená IP adresa, označenie spojenia alebo užívateľské meno.
- b) Údaje potrebné na vysledovanie a identifikáciu destinácie komunikácie:
 - (1) Telefonické spojenie prostredníctvom pevnej siete:
 - (a) Volané telefónne číslo alebo čísla,
 - (b) Meno(á) a adresa(y) účastníka(ov) alebo registrovaného(ých) užívateľa(ov).
 - (2) Mobilné telefonické spojenie:
 - (a) Volané telefónne číslo alebo čísla,
 - (b) Meno(á) a adresa(y) účastníka(ov) alebo registrovaného(ých) užívateľa(ov).
 - (3) Internetový prístup, internetový e-mail a telefonovanie cez internet:
 - (a) Označenie spojenia alebo užívateľské meno cieľového príjemcu(ov) komunikácie,

- (b) Meno(á) a adresa(y) účastníka(ov) alebo registrovaného(ých) užívateľa(ov), ktorí sú cieľovými príjemcami komunikácie.
- c) Údaje potrebné na určenie dátumu, času a trvania komunikácie:
 - (1) Telefonické spojenie prostredníctvom pevnej siete a mobilné telefonické spojenie:
 - (a) dátum a čas začatia a ukončenia komunikácie.
 - (2) Internetový prístup, internetový e-mail a telefonovanie cez internet:
 - (a) dátum a čas prihlásenia a odhlásenia z internetového spojenia, ktoré sú dané príslušným časovým pásmom.
- d) Údaje potrebné na určenie typu komunikácie:
 - (1) Telefonické spojenie prostredníctvom pevnej siete:
 - (a) použitá telefónna služba, napr. hlasová služba, služba konferenčného hovoru, faxové a odkazové služby.
 - (2) Mobilné telefonické spojenie:
 - (a) použitá telefónna služba, napr. hlasová služba, služba konferenčného hovoru, služba krátkych správ, rozšírená mediálna služba, multimedialná služba.
- e) Údaje potrebné na identifikáciu komunikačného zariadenia alebo údajného komunikačného zariadenia:
 - (1) Mobilné telefonické spojenie:
 - (a) medzinárodné označenie účastníka mobilného spojenia (IMSI), a to volajúceho a aj volaného,
 - (b) medzinárodné označenie mobilného zariadenia (IMEI) volajúceho a volaného.
 - (2) Internetový prístup, internetový e-mail a telefonovanie cez internet:
 - (a) Volacie telefónne číslo na „dial-up“ prístup,
 - (b) DSL prípojka alebo iný identifikátor koncového bodu pôvodu komunikácie,
 - (c) MAC adresa alebo strojový identifikátor pôvodu komunikácie.
- f) Údaje potrebné na určenie polohy mobilného komunikačného zariadenia:
 - (1) Identifikačný znak bunky (Cell ID) na začiatku a na konci komunikácie,

- (2) Údaje priradujúce Cell ID ku geografickej polohe, a to na začiatku a konci komunikácie.